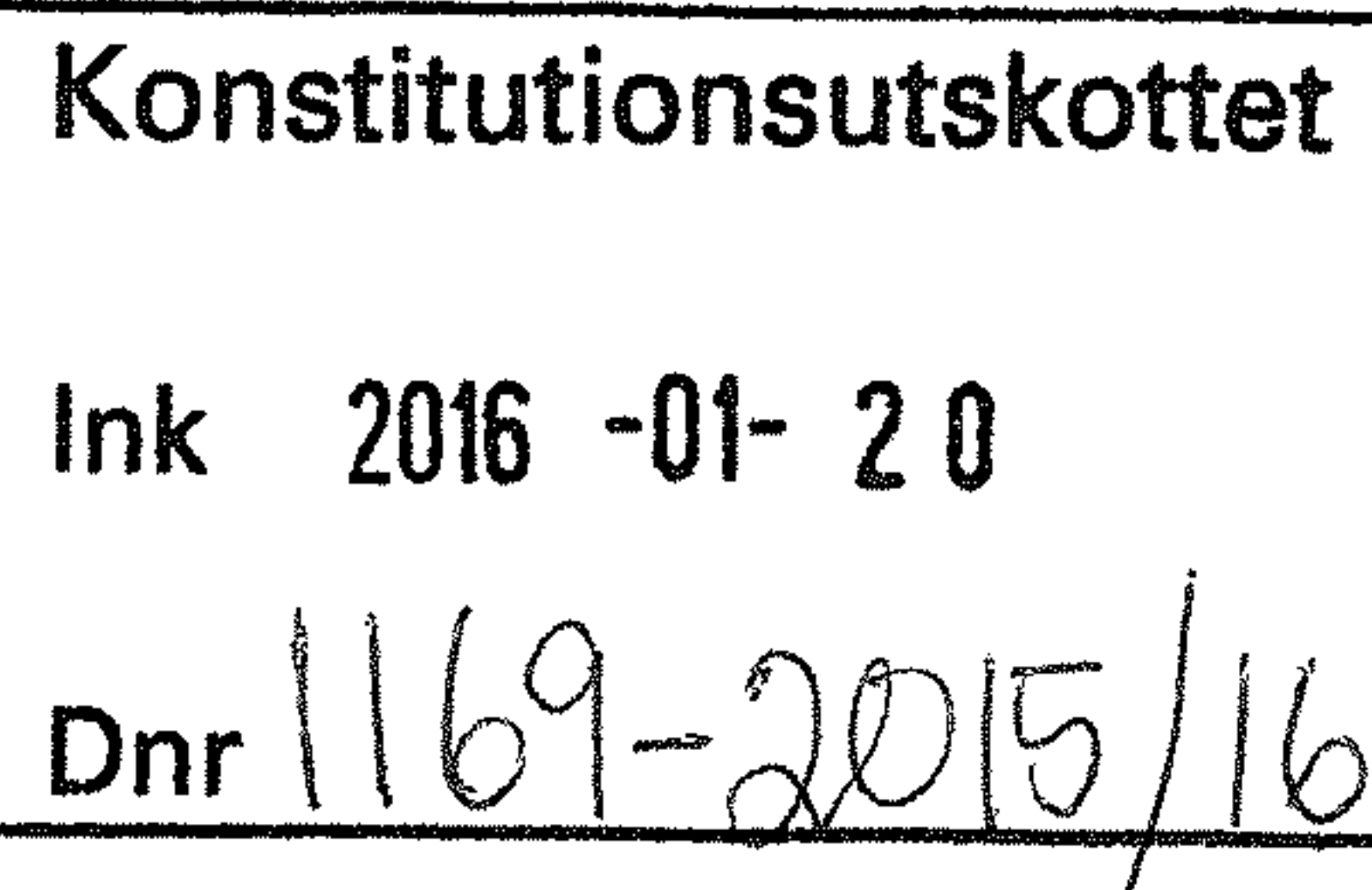

Stockholm 2016-01-20

Till konstitutionsutskottet:

Granskning av Magdalena Anderssons och Finansdepartementets utredning gällande statliga anspråk mot Volkswagen

Många chockades av avslöjandet att Volkswagen genom systematisk manipulation vid testtillfällen har minskat de uppmätta mängderna kväveoxider i vissa av sina dieselmotorer. Efter testtillfällena har manipulationen upphört att påverka motorns funktion, med följd att de egentliga utsläppen av kväveoxider från dessa bilar i realiteten har varit högre. Det är ett allvarligt vilseledande av både myndigheter och konsumenter och flera rättsliga processer har påbörjats runtom i världen. Även i Sverige har fordonstillverkarens bilar sålts med oriktigt angivna värden för utsläpp av kväveoxider. Vilseledandets konsekvenser utreds nu av flera svenska myndigheter.

Finansminister Magdalena Andersson har, liksom många andra, reagerat kraftigt på nyheten om fordonstillverkarens omfattande manipulation. I en intervju i Dagens Nyheter (2015-10-01) berättar statsrådet om en utredning som inletts i Finansdepartementet (se utdrag i kursiverad text nedan).

Finansdepartementet har nu uppmärksammat problemet och börjat titta på frågan. Bland annat har departementet begärt information från VW om hur många av de misstänkta bilarna som klassats som miljöbilar. Utgångspunkten är att Sverige kan ha betalat ut skattesubventioner till VW:s miljöbilar på felaktiga grunder.

– Vi måste få information om det är så att svenska staten på något sätt lidit skada av det här genom att beskattningen har blivit fel. Om det är så att svenska staten lidit skada av det här så kommer vi att väldigt noga analysera vad det finns för möjligheter att vidta åtgärder, säger finansminister Magdalena Andersson.

Hon vill inte gå in på om staten kan komma att kräva ersättning från VW eller vilka andra åtgärder som kan bli aktuella eftersom rättsläget är oklart.

– Det är för tidigt att säga det nu. Först måste vi göra beräkningar på hur stor en sådan skada skulle kunna vara.

Magdalena Andersson säger att hon förväntar sig att VW återkommer med information "så fort som möjligt". Därefter ska finansdepartementet gå vidare med frågan.

Det råder ingen tvekan om att skandalen måste utredas ur alla möjliga vinklar. Samtidigt framstår det av ministerns uttalanden och artikeln i övrigt som att Finansdepartementet med ministerns gillande inlett en närmast skatterättslig återkravsutredning av det slag som man i detta fall kunde förväntat sig skulle hamna på exempelvis Skatteverkets bord. Naturligtvis måste regeringen kunna skapa sig en bild av sådant som påverkar statens finanser. I Sverige är dock rågången tydlig mellan förvaltningsmyndigheterna å ena sidan och regeringen och statsråden å andra sidan. Regeringen och enskilda statsråd får inte lägga sig i myndighetsutövningen i enskilda fall (såsom eventuella straffrättsliga eller skatterättsliga processer).

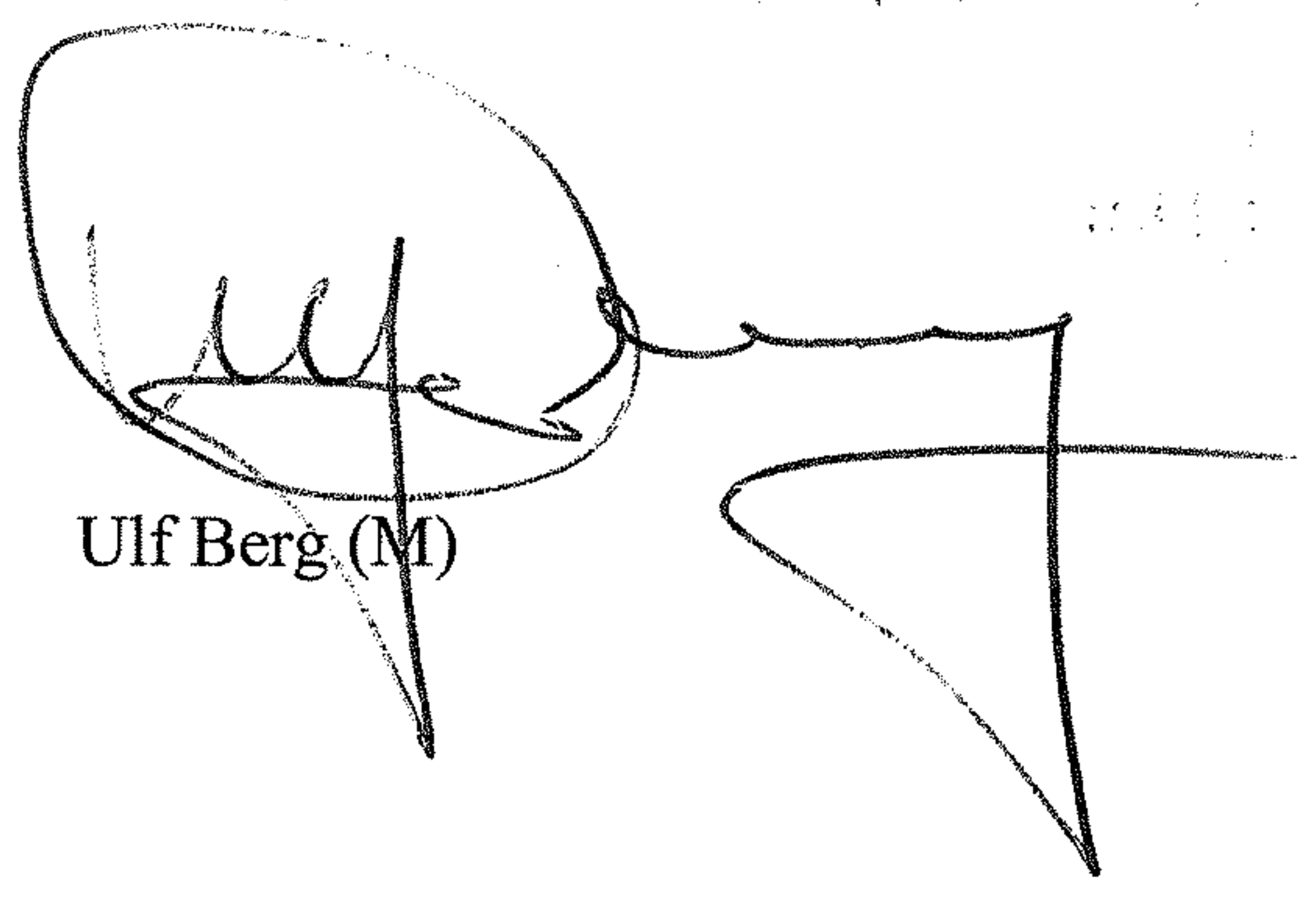
Finansministerns uttalanden ger därmed upphov till frågor ur två perspektiv. Om Finansdepartementet har inlett en skatterättslig återkravsprocess blir frågan varför regeringen och inte Skatteverket bedriver detta arbete. Om Finansdepartementet inte har inlett någon egen utredning innebär uttalandena i stället att finansministern öppet spekulerar i eventuella rättsliga processer från statens sida, vilket kan ge signaler till myndigheterna på ett sätt som riskerar att påverka deras agerande. Ministerns uttalanden kan då bli handlingsdirigerande för ansvariga myndigheter. I det här fallet gäller det ett ärende som rör myndighetsutövning mot ett enskilt företag och som därmed omfattas av det grundlagsstadgade förbudet mot ministerstyre.

Jag anser att konstitutionsutskottet bör granska finansminister Magdalena Anderssons och regeringens agerande vad avser den utredning som Finansdepartementet enligt ministern inlett av Volkswagen och de uttalanden som ministern gjort i ärendet.

Handwritten text at the top of the page, possibly a date or reference number.

Handwritten text below the first line, possibly a name or title.

Handwritten text to the right of the signature, possibly a date or location.

A handwritten signature in black ink. The signature is stylized, with a large, rounded 'U' at the beginning, followed by a series of loops and a long horizontal stroke that extends to the right. Below the signature, the name 'Ulf Berg (M)' is printed.

Ulf Berg (M)